

İletişim:

Dr Moncef HADHRI, Economic Affairs, mha@cefic.be

Media contact: Ellen MULDER, emu@cefic.be

İyileşmeye giden yol iddialı bir iş planı gerektiriyor

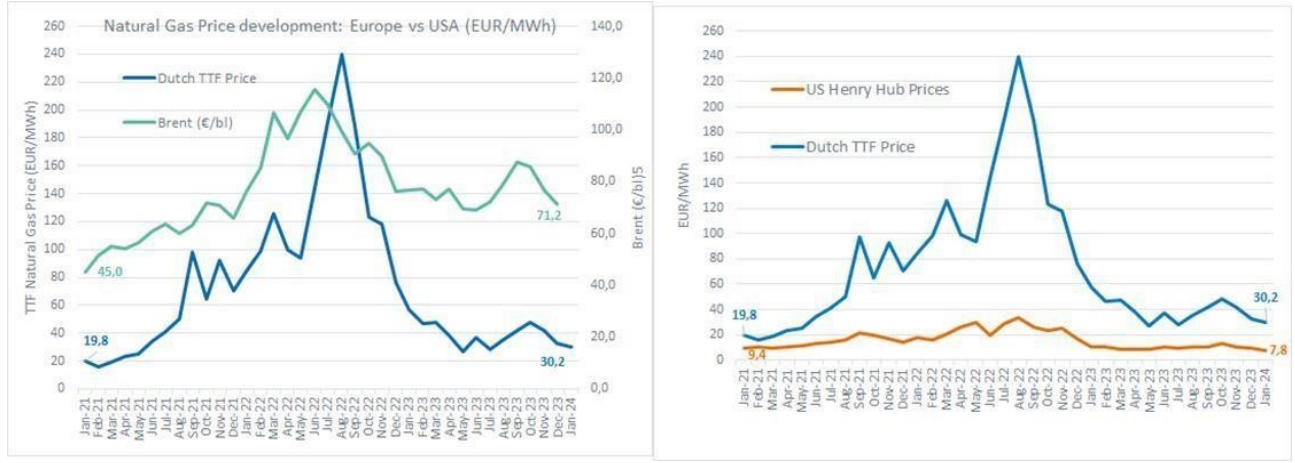
✓ Özet

- o Avrupa enerji krizinden diğer bölgelere kıyasla daha fazla etkilenmiştir, yapısal sorunların ele alınması gerekmektedir. AB27 kimya endüstrisi küresel pazardaki rekabet üstünlüğünü giderek kaybetmektedir. Enerji yoğun bir sektör olarak yüksek enerji maliyetleri, özellikle daha düşük enerji maliyeti avantajına sahip olan Amerika Birleşik Devletleri ve Orta Doğu ile kıyaslandığında, sektörümüzün yumuşak karnıdır. Ancak tek etken enerji maliyetleri değildir. Avrupa'da yatırımların sekteye uğraması aynı zamanda düzenleyici belirsizlik, inovasyonlara yönelik riskten arındırma planlarının net olmaması ve Avrupa'nın sanayi politikasında genel olarak güven ve öngörülebilirlik eksikliği nedeniyle Avrupa Birliği'nde iş yapmanın güçleşmesine de bağlanabilir. Avrupa'nın yatırım için cazip bir yer haline gelmesini sağlamak için, Avrupa Sanayi Mutakablatı için Antwerp Deklarasyonu'nda talep edildiği gibi bir iş senaryosuna/modeline ihtiyacımız var.
- o Kimya sektörüne olan güven artış eğilimindedir, stok eritme devri sona eriyor gibi görüldüğünden ticaret dengesi iyileşmektedir. Enflasyon seviyesinin 2023 yılında %5,4'ten 2024 yılında %2,3'e düşmesi beklenmektedir (kaynak: Avrupa Merkez Bankası, makroekonomik projeksiyonlar, Mart 2024). Bunlar olumlu sinyaller olsa da, bu trendin bir yükselişin başlangıcı olup olmadığını söylemek için henüz çok erken.

✓ Ocak 2024'te Avrupa gaz fiyatları: 2022 seviyelerinin %64 altında

Kimya sektörü enerji yoğun bir sektördür ve bu yüzden gaz fiyatlarından fazlasıyla etkilenmektedir. Mevcut gaz fiyatları kriz öncesi seviyenin (2021) en az %50 üzerindedir. Ocak 2024'te, gaz fiyatı 2022 seviyelerinin %64 altında (30,2'ye karşın 84,7 EUR/MWh) ve 2023 seviyelerinin %47 altındaydı (30,2'ye karşın 54,7 EUR/MWh). Buna rağmen, Avrupa'daki gaz fiyatı ABD'ye kıyasla 3,9 kat yüksek seyretmektedir (Ocak 2024, 30,2 karşın 7,8 EUR/MWh). Bu durum Avrupa'yı, ABD ve diğer devletlere göre rekabetçilik açısından dezavantajlı bir konumda bırakmaktadır.

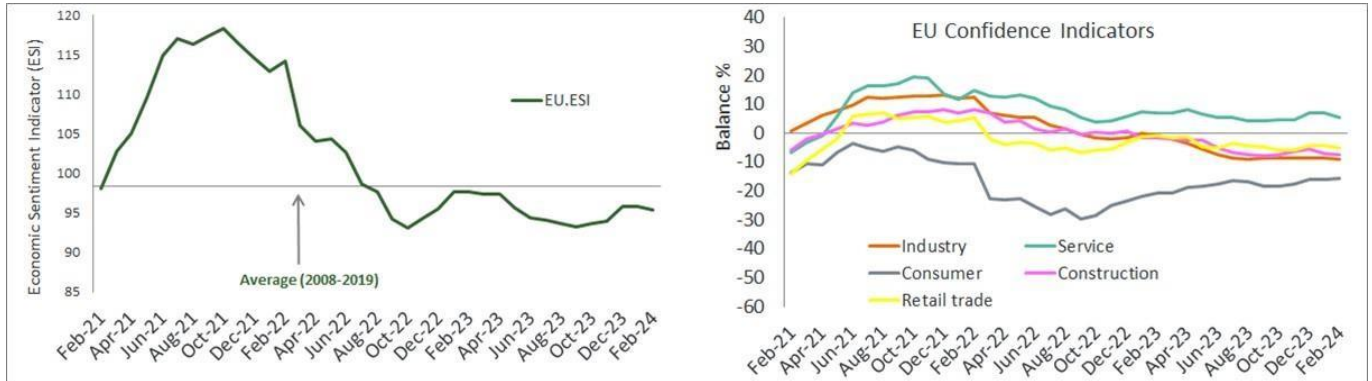
¹ Aksi belirtilmediği sürece, kimya sektörü ilaç sektörünü kapsamamaktadır.

Kaynak: AB27 komisyonu iş dünyası ve tüketici anketi ve Cefic analizi (2024)

✓ AB27 ekonomik duyarlılığı Şubat-2024'te hafif bir düşüş gösterdi

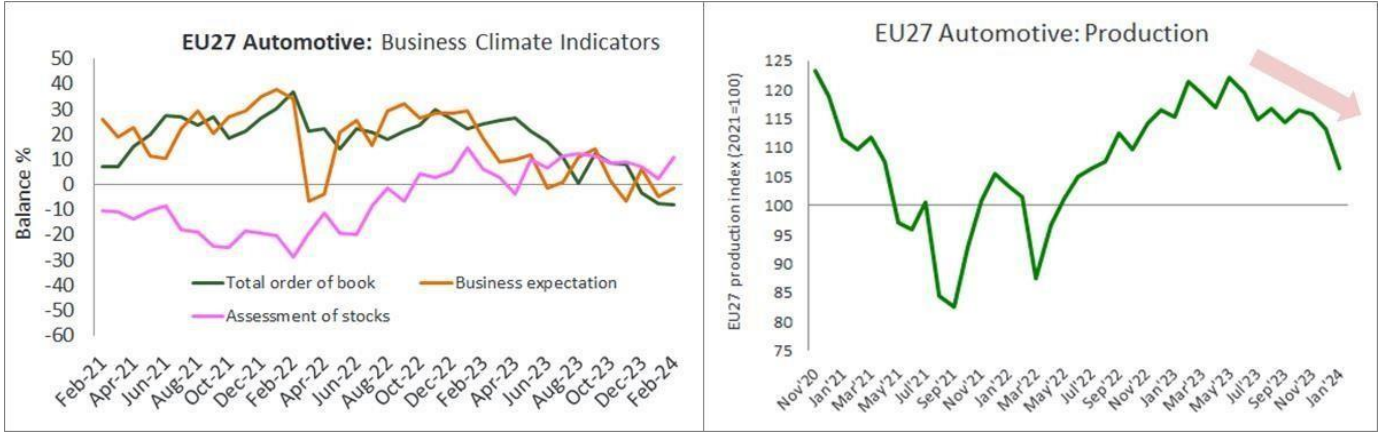
Şubat 2024'te Ekonomik Duyarlılık Göstergesi (EDG) hem AB'de hem de Euro bölgesinde hafif bir düşüş göstermiştir. EDG İtalya'da belirgin, Almanya ve Polonya'da hafif bir şekilde kötüleşirken, Hollanda'da güçlü bir şekilde iyileşmiş, Fransa ve İspanya'da ise genel olarak sabit kalmıştır. EDG'deki ılımlı düşüş hizmet, perakende ticaret ve inşaat yöneticileri arasındaki azalan güvenden kaynaklanırken, sanayide güven genel olarak sabit kaldı ve tüketiciler arasında hafifçe arttı (kaynak: AB27 iş dünyası ve tüketici anketi, Şubat 2023).

Kaynak: AB27 komisyonu iş dünyası ve tüketici anketi ve Cefic analizi (2024)

✓ Pozitif bir büyümenin ardından, AB27 otomotiv üretimi Ekim-2023'ten beri düşüşte

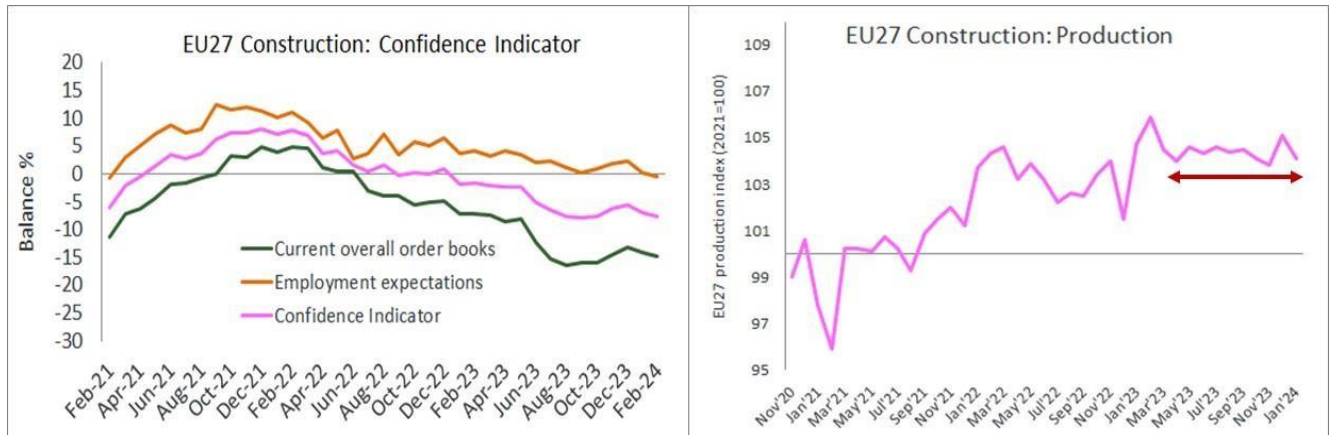
Eurostat'ın veri analizi, AB27 otomotiv üretimi için iki yıl üst üste pozitif büyüme gösteriyor: 2022'de +%5,1 ve 2023'te +%11,3. Ancak Ekim 2023'ten bu yana bir düşüş eğilimi gözlenmektedir. Ocak 2024'teki güncel üretim seviyesi, Mayıs 2023'teki tavan seviyenin hala %13 altındadır. Ocak 2024 seviyesi ayrıca Temmuz 2022 düzeyine de yakındır. Bu eğilim, satış oranına (milyon birim/yıl olarak) ilişkin Oxford Analizi ile aynı doğrultudadır. En son yayınlanan Oxford Economics Aylık Raporuna göre, Batı Avrupa satış oranı Aralık ayında 14,8 milyon iken Ocak ayında 13,6 milyon adet/yıla gerilemiştir.

Kaynak: AB27 komisyonu iş dünyası ve tüketici anketi ve Cefic analizi (2024)

✓ **AB27 inşaat sektörü stabil hale geldi**

İnşaat sektörü, tıpkı otomotiv sektörü gibi kimya endüstrisinin büyümesinde en önemli itici güçlerden biri olmaya devam etmektedir. Aşağıdaki grafik, inşaat sektörünün Mayıs 2023'ten bu yana ivme kazanmadığını açıkça göstermektedir. İnşaat sektörü, yedi aydan uzun bir süredir yüksek bir seviyede stabil seyretmektedir. AB27 Komisyonu anketine göre, büyümeyi engelleyen en büyük unsur zayıf talep olmaya devam etmektedir. 2023 yılı, %0,2'lik bir büyüme oranıyla 2022'ye kıyasla çok zayıf kalmaktadır.

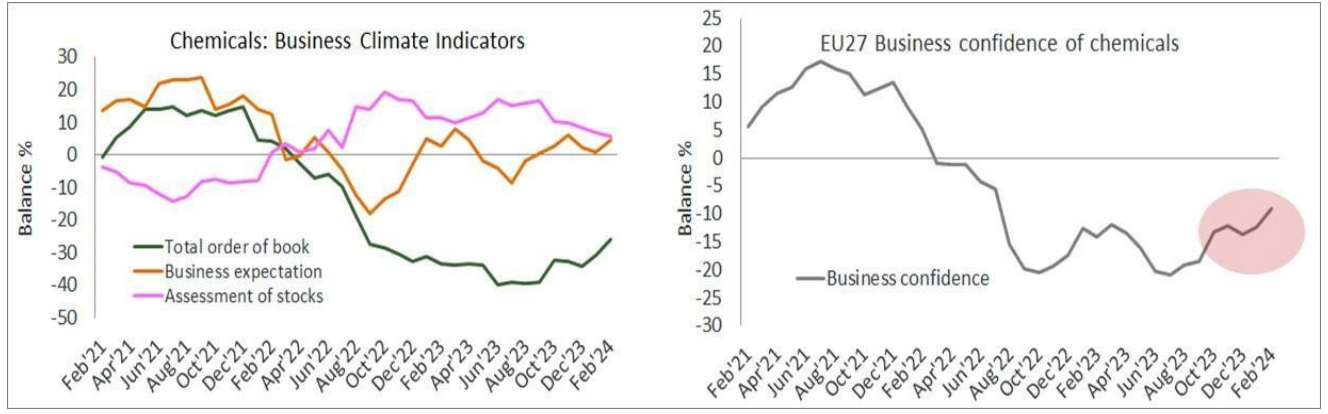

Kaynak: AB27 komisyonu iş dünyası ve tüketici anketi, Eurostat ve Cefic analizi (2024)

Hem inşaatçıların istihdam beklentileri hem de emir defterlerinin seviyesine ilişkin değerlendirmeleri zayıfladıkça inşaat sektörüne güven bir miktar kötüleşmiştir. İnşaat faaliyetlerini sınırlandıran bir faktör olarak talep yetersizliğini gösteren inşaat yöneticilerinin oranı daha da artarken, işgücü eksikliğini öne sürenlerin oranı azalmıştır. Sınırlayıcı faktörler olarak malzeme/ekipman eksikliklerini veya finansal kısıtlamaları belirten inşaat yöneticilerinin oranı ise genel olarak sabit kalmıştır (kaynak: AB27 iş dünyası ve tüketici anketi, Şubat 2023).

✓ **AB27 kimyasallar güveni artmaya devam etti**

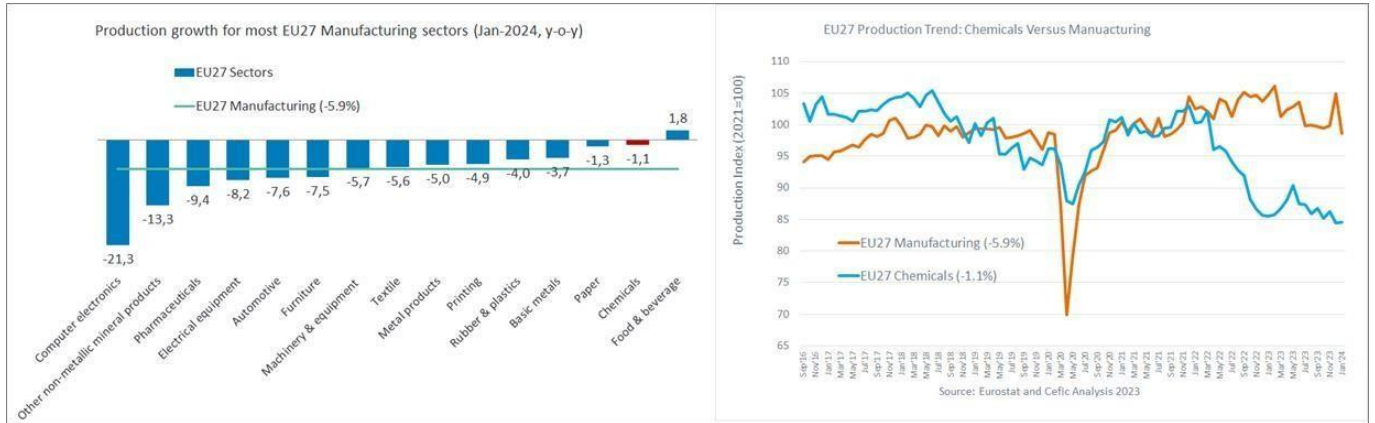
En son AB ekonomi anketi, AB27 kimya endüstrisine duyulan güvende hafif bir artış olduğunu gösteriyor. Şubat 2024'te, kimyasal üretim beklentileri Kasım 2023'ten bu yana ilk kez artmıştır. Kriz öncesi seviyeye oranla zayıf olmasına karşın kimyasal üretim pozitif hanelerde kalmaya devam etmektedir. Bitmiş ürün stoklarına ilişkin değerlendirmeler art arda beş ay boyunca azalmıştır. Yöneticilerin, genel emir defterlerinin mevcut seviyesine ilişkin görüşleri doğru yönde ilerlemeye devam etti ve 2023 ortasındaki düşük seviyeye kıyasla kademeli bir iyileşme kaydetmiştir. Kimyasal güven göstergesi Şubat 2023'te iyileşmeye devam etmesine rağmen hala düşük bir seviyededir.

Kaynak: AB27 komisyonu iş dünyası ve tüketici anketi ve Cefic analizi (2024)

✓ Avrupa sanayi sektörleri dinamik büyümeden hala çok uzakta

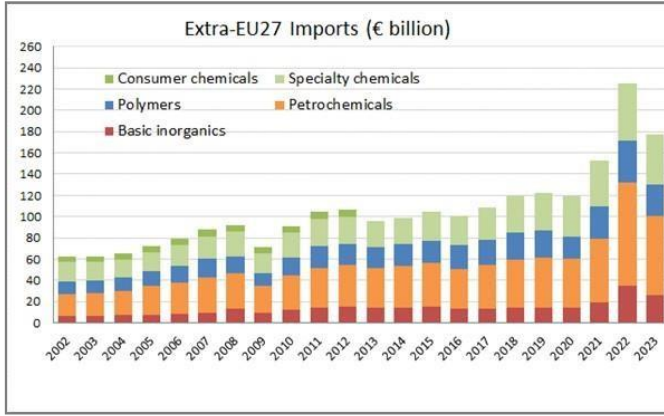
Ocak 2024'te, tüm AB27 imalat sektörünün üretimi Ocak 2023'e kıyasla önemli ölçüde düşük olmuştur (-%5,9). Ocak 2023'e kıyasla Ocak 2024'te üretimde kaydedilen %1,1'lik düşüşle AB27 kimya sektörü, AB27 imalat sektörleri arasında en büyük ikinci düşüşü göstermiştir. Veriler, Ocak 2024'te Aralık 2023'tekine benzer bir kimyasal üretim seviyesini göstermektedir. Yine de, Avrupa kimya endüstrisi üretim hacimleri, yüksek bölgesel enerji, hammadde maliyetleri ayrıca talep artışının olmaması nedenlerinden ötürü hala toparlanamamaktadır. 2024 yılı, gıda ve içecek hariç çoğu sektör için zayıf bir başlangıç göstermektedir.

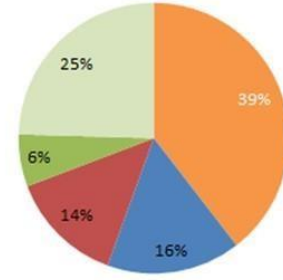
Kaynak: Eurostat ve Cefic analizi (2024)

✓ AB27 kimyasal madde ithalatı 2023'te ciddi oranda azaldı, ancak hala 2021 seviyelerinin üstünde seyretmekte

Kriz sadece sektörü değil, aynı zamanda enerji faturalarının yükselmesiyle ve tüketim mallarının fiyatlarının artmasıyla tüketicileri de direkt olarak etkilemiştir. Zayıf AB27 talebi, AB27 ithalatında düşüş anlamına gelmektedir. Rusya'ya yönelik ambargo bu eğilimi hızlandırmıştır. AB27 dışındaki ülkelerden yapılan ithalat 2023'te 2022'ye kıyasla %21 oranında düşmüştür, ancak yine de 2021 ithalat seviyelerinin üstünde seyretmektedir. Veri analizleri, AB27'nin AB27 harici ülkelerden kimyasal madde ithalatının 2022'de 238 milyar Euro'dan 2023'te 189 milyar Euro'ya gerileyerek 49 milyar Euro'luk ciddi bir düşüş kaydettiğini göstermektedir.

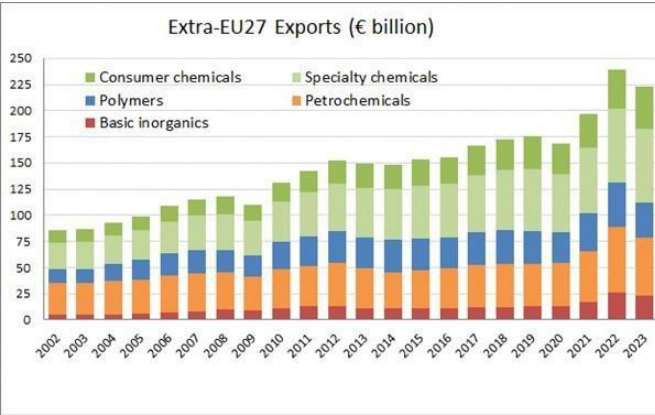
Extra-EU27 Imports 2023: €189 bn

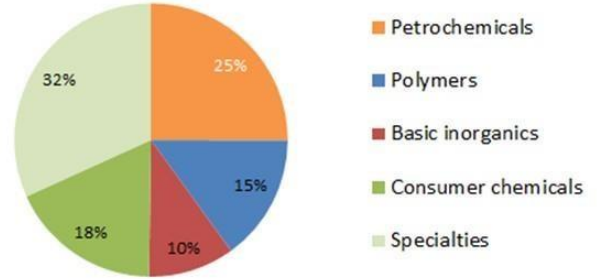
Kaynak: Eurostat ve Cefic analizi (2024)

✓ **AB27 kimyasal madde ihracatı 2023 yılında önemli ölçüde azaldı, ancak hala 2021 seviyelerinin üstünde seyrediyor**

AB27 kimyasal madde ihracatı 2023 yılında 2022 yılına kıyasla %7 oranında düşmüştür. Ekonomik kriz bağlamında, hammadde ve enerji fiyatlarındaki keskin artışa daha iyi direnebilmek için üretim maliyetlerini düşürmek mutlak surette gereklidir. AB27'nin kimyasal ihracatını arttırmak için tek çare, AB dışındaki rakiplere kıyasla makul düzeyde rekabetçi bir üretici fiyatını garanti edebilmektir.

Extra-EU27 Exports 2023: €225 bn

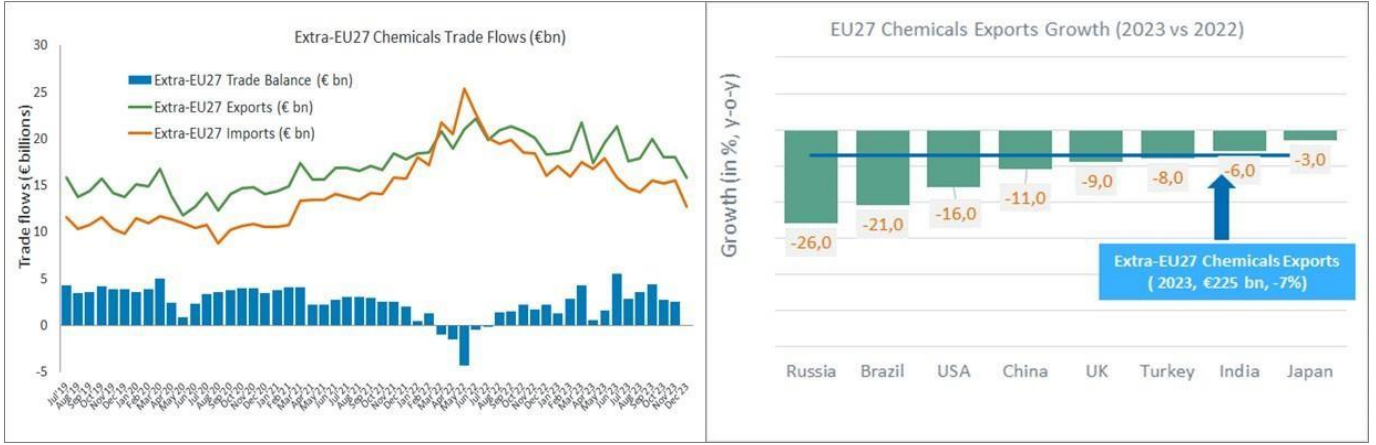

Kaynak: Eurostat ve Cefic analizi (2024)

AB27'nin dünyanın geri kalanına kimyasal madde ihracatı 2022'de 242 milyar Euro'dan 2023'te 225 milyar Euro'ya düşerek 17 milyar Euro'luk önemli bir azalma kaydetmiştir, ancak 2021'e kıyasla %13 daha yüksek seyretmiştir. En büyük ihracat düşüşü Rusya (-%26) ile yaşanırken, onu Brezilya (-%21), ABD (-%16), Çin (-%11), İngiltere (-%9) ve Türkiye (-%8) takip etmiştir. %32'lik payıyla özel kimyasallar en büyük ihracat sektörü olurken, petrokimyasallar %25'le özel kimyasalları takip etmiştir.

✓ **AB27 kimyasal ticaret fazlası 2021 seviyelerine geri döndü**

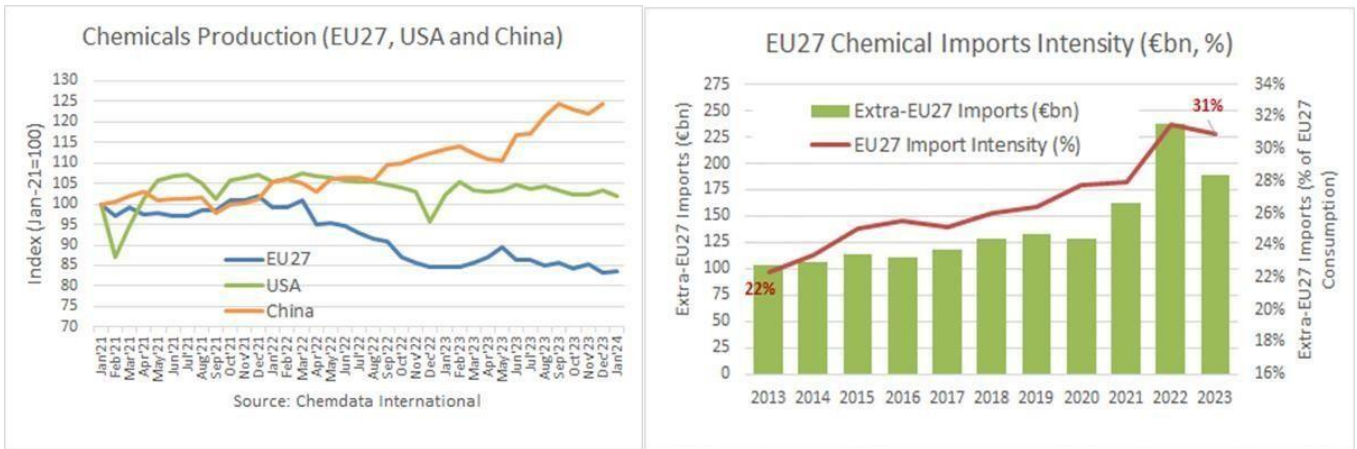
Yukarıda görülebileceği gibi, ticaret faaliyeti açısından, Avrupa kimyasalları 2023 yılında 2022'ye göre daha az ihracat ve daha az ithalat gerçekleştirdi, ancak 2021'e göre bu miktarlar daha fazla olarak kaydedildi. Aşağıdaki grafik Temmuz 2022'den itibaren ticaret faaliyetlerinde bir düşüş olduğunu göstermektedir. Bununla birlikte, ithalatın ihracattan daha sert bir şekilde kesilmiş olması, 2023 yılında 2021 seviyesine (35,5 milyar Euro) çok yakın olan 35,4 milyar Euro'luk bir ticaret fazlası yaratmıştır. Önümüzdeki aylarda bu eğilimin izlenmesi önemli olacaktır.

Kaynak: Eurostat ve Cefic analizi (2024)

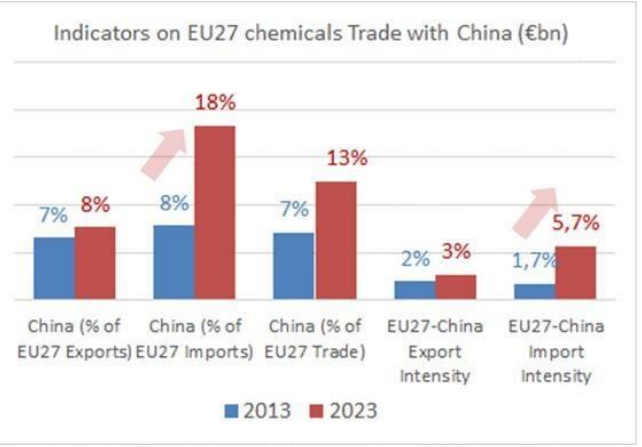
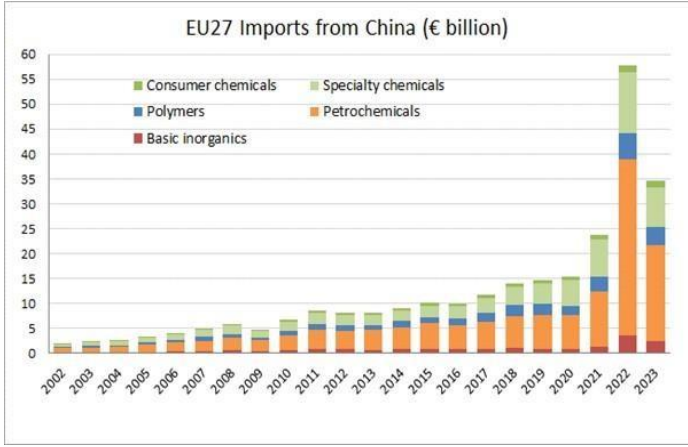
✓ Avrupa'nın AB27-dışı ithalata bağımlılığı endişe uyandırıyor

Ticaret, büyümenin kilit bir kaynağı olarak kabul edilmektedir. AB27 kimyasal madde üretiminin yaklaşık üçte biri 2022 yılında AB27-dışı pazarlara satılmıştır. İthalat tarafında ise son veriler, AB27 kimyasal tüketiminin %31'inin AB27-dışı ithalattan kaynaklandığını göstermektedir. Dünyadaki her ülkenin iç talebi karşılamak ve ekonomiyi canlandırmak için sürekli olarak yurtdışından ithalat yapması gerekir. Dolayısıyla asıl mesele, rakip ülkelere karşı tolerans eşiğini başka bir deyişle, sağlıklı bir ekonomiyi temin edebilmek için gereken ithalata bağımlılık eşiğini tespit etmektir. Aşağıdaki grafik AB27 kimyasal tüketiminin %31'inin ithalattan kaynaklandığını açıkça göstermektedir. 2023 yılında bağımlılığımız 2013 seviyelerinin %10 üzerindeydi. İç talebi karşılayan yerel üretime karşılık ithalatın payının izlenmesi, AB kimya endüstrisinin 'sağlığını' değerlendirmek açısından kritik önem taşımaktadır: ithalat yerli üretimden daha hızlı bir şekilde artmaya devam ederse, AB, AB-dışı ülkelere olan bağımlılığını daha da arttıracaktır ki bu eğilimi 2013'ten bu yana zaten gözlemlemekteyiz.

Kaynak: Eurostat ve Cefic analizi (2024)

Çin, ABD ile en büyük AB27 kimyasal ticaret ortağımızdır. AB27'nin kimyasal ithalat yoğunluğunu derinlemesine incelemek son derece gereklidir. Çin'in yüksek maliyetli olan Avrupa'ya kimyasal ihracatı 2023/4 döneminde artmaya devam etmiştir (bunun başlıca sebebi Çin'deki kapasite fazlası ve avantajlı maliyet pozisyonudur). Avrupa hala birçok ürün için Çin'den kimyasal madde ithalatına bağımlı durumdadır. Aşağıdaki grafik, AB27 kimyasallarının Çin tarafından AB27 kimyasallar pazarına yapılan ihracata olan bağımlılığının 2023'te %1,7'den %5,7'ye yükseldiğini göstermektedir.

Kaynak: Eurostat ve Cefic analizi (2024),* ithalat yoğunluğu cinsinden ifade edilmiştir (AB27 tüketiminin %'si olarak ithalat)